

Годишен извештај за
работењето на

Триглав пензиско
друштво АД Скопје

за 2023 година

Сè ќе биде во ред.

triglav

triglavpenzisko.mk

Триглав пензиско друштво АД, Скопје
Бул. 8-ми Септември бр. 18, кат 2
1000 Скопје

Архивски број: 0203-858/1
Датум: 20.03.2024

Годишен извештај за работењето на Триглав пензиско друштво АД Скопје за 2023 година

Февруари 2024 година

Содржина

Порака од Управниот Одбор	4
1 Значајни податоци за работењето	5
1.1 Основни податоци	5
1.2 Значајни податоци за работењето	6
2 Управување и водење на Друштвото	8
2.1 Собрание на акционери	8
2.2 Надзорен одбор	8
2.3 Управен одбор	9
2.4 Инвестициски одбор	10
2.5 Организациска структура	10
3 Деловно окружување	13
3.1 Општо деловно окружување и влијание на околината врз работењето на Друштвото	13
3.2 Пазар на пензиско осигурување	15
4 Примена на Кодексот за корпоративно управување	17
4.1 Начин на исполнување на фидуцијарната должност	17
5 Податоци за перформансите на Триглав фондовите	18
5.1 Членство	18
5.2 Средства под управување	19
5.3 Принос и надоместоци	20
5.4 Структура на финансиски средства	21
6 Податоци за финансиската позиција и финансискиот резултат на Друштвото	22
6.1 Извештај за сеопфатна добивка	22
6.2 Извештај за финансиската состојба	24
7 Управување со ризици	26
8 Адекватност на капиталот	27
9 Трансакции со поврзани лица	28
10 Продажна мрежа, развојни и маркетинг активности	30

Порака од Управниот Одбор

Драги наши членови, деловни соработници, вработени,

Со овој годишен извештај обележуваме уште еден деловен период, кој покрај потврдата на резултатите од оперативното работење постигнати во 2023 година, заокружува и еден за нас многу значаен деловен циклус од 4 годишно постоење, предводен од приоритетите за зацврстување на оперативната платформа на нашето работење како вршител на фидуцијарна должност и конкурентен чинител во пензискиот систем, но истовремено и циклус, обременет со неповолни економски ефекти предизвикани од глобалното и националното социоекономско окружување, воопшто.

Условени од сите овие влијанија, и земајќи го во предвид фактот дека Триглав пензиско друштво во реформираниот пензиски систем на Северна Македонија настапи како нов учесник, успеавме да останеме доследни на зацртаните деловни цели, да ги исполниме очекувањата на нашиот основач, и да изградиме позиција на доверлив партнер и соработник во системот на капитално финансираното пензиско осигурување во Република Северна Македонија.

Деловната 2023 година, ја обележуваме со неколку позначајни деловни достигнувања, од кои ги издвојуваме: надминување на бројот од 50.000 членови, достигнување на износот од 9 милијарди денари средства под управување, како и обезбедување на стабилен принос од управување со пензиските заштеди на членството во двата пензиски фонда.

Препознаен е и напредокот во доменот на дигиталниот пристап кон креирањето на конкурентна и кориснички ориентирана понуда на услуги кон постојното и идното членство, каде што успеавме да ставиме во употреба повеќе современи решенија чија инфраструктурна улога придонесе кон значајно подобрување на квалитетот на нашите услуги, кон членовите и кон деловните соработници.

Покрај фокусот кон остварувањето на деловните цели и резултати, менаџерскиот тим на Триглав пензиско друштво, активно работеше и на полето на унапредувањето и развојот на човечките и структурните капацитети, во насока на засилување на динамиката неопходна за реализација на стратешките цели за периодот кој е пред нас, како за Друштвото, така и за Групацијата Триглав.

Остануваме посветени, совесно, транспарентно, агилно, со професионален интегритет и одговорно да продолжиме да работиме и делуваме на македонскиот пазар, креирајќи додадена вредност за нашето членство, соработници и вработени.

Со почит,

Претседател на Управен Одбор
Тихомир Петрески

Член на Управен Одбор
Маријан Николовски

1 Значајни податоци за работењето

1.1 Основни податоци

Друштвото за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови Триглав пензиско друштво АД, Скопје (во натамошниот текст: Друштвото) е акционерско друштво основано во месец март 2019 година, кога Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (во натамошниот текст: МАПАС) издаде дозвола за основање на друштво за управување со задолжителни и доброволни пензиски фондови на Заваровалница Триглав ДД Љубљана, Република Словенија и одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд и одобрение за управување со доброволен пензиски фонд.

Друштвото започна со активности на управување со пензиските фондови и со работи на маркетинг на задолжителен и доброволен пензиски фонд и испитување на јавното мислење од 1.4.2019 година.

Акционерскиот капитал на Друштвото е во 100% сопственост на Заваровалница Триглав д.д. Љубљана, со седиште на ул. Миклошичева цеста 19, 1000 Љубљана, Република Словенија, дел од Групацјата Триглав, една од најголемите осигурителни и финансиски групации во регионот на Југоисточна Европа.

Друштвото работи во два сегмента на македонскиот пензиски систем: во задолжителното капитално финансирано пензиско осигурување (т.н. втор столб) и во доброволното капитално финансирано пензиско осигурување (т.н. трет столб) преку управување со задолжителен пензиски фонд и доброволен пензиски фонд во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и други национални позитивни прописи кои се однесуваат на оваа дејност и работењето на трговските друштва.

Седиште	Бул. 8-ми Септември, бр.18, кат 2, 1000 Скопје
Даночен број	4057019545071
Матичен број	7344228
Основен капитал	6.356.000,00 EUR
Број на акции	127.120
Вид на сопственост	Приватна
Големина на субјектот	Мал
Дејност на друштвото	66.30 Управување со фондови
Пензиски фондови под управување	Триглав задолжителен пензиски фонд и Триглав доброволен пензиски фонд
Друштво за законска ревизија	Дилоит ДОО Скопје, Бул.Св.Климент Охридски бр.52-11, Скопје
Чувар на имот	Комерцијална Банка АД Скопје
Седиште на чуварот на имот	Ул. Васил Иљоски бр.3 1000 Скопје

1.2 Значајни податоци за работењето

Деловната политика на Друштвото во 2023 година е утврдена врз основа на проекциите за работењето на Друштвото за периодот 2023-2026 година, стратешките цели и стандардите за работење на Групацијата Триглав, актите на Друштвото, законската и подзаконската регулатива која Друштвото ја применува во своето целокупно работење и истата има за цел афирмација на Друштвото на пазарот на пензиско осигурување, зголемување на пензиските заштеди на членството во Триглав Фондовите и градење доверба во односите со членството, деловните партнери, МАПАС и другите заинтересирани страни.

Значајни постигнувања во работењето на Друштвото во извештајниот период:

- Заклучно со крајот на 2023 година, Друштвото оствари раст кај бројот на членови од 29% во Триглав Фондовите и раст на средства под управување во Триглав Фондовите за 63%;
- Капиталната адекватност на Друштвото на ден 31.12.2023 година изнесува 136%;
- Процентот на сопствени средства над законското барање на ден 31.12.2023 година изнесува 156%;
- Друштвото на ден 31.12.2023 располага со ликвидните средства чиј износ е седумкратно повисок од износот на задолжителните ликвидни средства;
- Прудентни вложувања во согласност со регулаторните барања и диверзификација на ризикот на портфолиото на Друштвото и Триглав Фондовите;
- Друштвото продолжи со активно контролирање на трошоците, што придонесе кон намалување на загубата за деловната година, тренд што ќе продолжи и во наредниот двогодишен период со цел постигнување на точка на покривање на трошоците со приходите во 2025 година;
- Друштвото продолжи да ги развива своите продажни канали, преку обука и поддршка на агентската мрежа и воспоставување на ефикасен систем за стимулирање на продажбата;
- Друштвото се стремеше кон се поголема дигитализација на своето работење, особено во делот на односите со членството на Триглав Фондовите;
- Заштита на интересите на членството на Триглав Фондовите и на акционерот на Друштвото преку прудентно управување со финансиските ризици (ликвидносен, кредитен, каматен, валутен, ризик од инфлација) и нефинансиските ризици (оперативен, ИТ ризик) во работењето на Друштвото низ сите организациски единици на Друштвото, развој на култура на управување со ризик кај вработените и континуирана примена на моделот со три линии на одбрана при управувањето со ризици;
- Постојано следење и спроведување на сите релевантни новини во регулативата заради постигнување на усогласеност на севкупното работење на Друштвото, вклучително и заштитата на личните податоци, спречувањето на перење пари и финансирањето на тероризмот и судирот на интереси;
- Зајакнување на кредибилитетот на Друштвото пред регулаторот МАПАС и другите надлежни институции преку редовно и навремено известување и исполнување на законските барања;
- Зајакнување на кадровската екипираност на Друштвото, континуирана обука на вработените и редовно оценување на степенот на задоволството со својата работа и работна средина од страна на вработените во Друштвото;
- Промовирање на придобивките од капитално финансираното пензиско осигурување преку учество и значаен придонес во реализацијата на едукативните кампањи на МАПАС и преку соработка со останатите пензиски друштва;
- Грижа за животната средина преку пресметка и следење на податоците за јаглерод отпечаток на Друштвото во согласност со стандардите на Групацијата Триглав.

Тековното работење на Друштвото беше финансирано примарно од генерираните приходи на Друштвото.

Вкупниот износ на расходи во деловната година изнесуваше 82.731 илјади денари, додека вкупните приходи беа 56.266 илјади денари, што резултираше и со планска загуба на работењето во износ од 26.465 илјади денари.

Во продолжение се прикажани сумарните податоци за работењето на Друштвото и на Триглав Фондовите за 2023:

Во илјади МКД	31.дек.23 (1)	31.дек.22 (2)	Индекс (1)/(2)
Приходи од управување со фондови	49.258	29.875	165
Расходи од управување со фондови	33.008	25.990	127
Добивка/ (Загуба) од управување со фондови	16.250	3.886	418
Останати приходи на друштвото	1.114	400	279
Расходи од управување со друштвото	49.722	46.579	107
Финансиски приходи	5.894	1.678	351
Финансиски расходи	0	5	7
Добивка/ (Загуба) пред оданочување	(26.465)	(40.621)	65
Данок на добивка	-	-	-
Нето добивка / (загуба) за годината	(26.465)	(40.621)	65

Во илјади МКД	31.дек.23 (1)	31.дек.22 (2)	Индекс (1)/(2)
Вкупна актива /пасива	244.735	205.050	119
Финансиски вложувања	194.177	116.058	167
Обврски	10.669	6.014	177
Главнина и резерви	234.066	199.036	118
Број на вработени	23	22	105

Во илјади МКД	31.дек.23 (1)	31.дек.22 (2)	Индекс (1)/(2)
Нето средства во задолжителниот фонд	8.788.006	5.407.762	163
Нето средства во доброволниот фонд	10.650	8.550	125
Број на членови во задолжителниот фонд	56.491	43.676	129
Број на членови во доброволниот фонд	172	174	99
Вредност на сметководствена единица во задолжителниот фонд	116,46	108,89	107
Вредност на сметководствена единица во доброволниот фонд	108,44	102	106

2 Управување и водење на Друштвото

Управувањето на Друштвото е организирано според двостепен систем — Управен одбор и Надзорен одбор. Бројот на членовите, критериумите, начинот на избор и мандатите уредени се со законската и подзаконската регулатива и Статутот на Друштвото.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица поседуваат соодветни квалификации, експертиза и знаења, добра репутација без предизвикување на судир на интереси, чесност, компетентност и личен интегритет и ја разбираат својата улога во корпоративното управување со Друштвото.

Во извештајниот период не е пријавен судир на интереси од ниту еден од членовите на органите на Друштвото, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица со што сите критериуми на независност се запазени.

2.1 Собрание на акционери

Акционерите во Друштвото ги остваруваат своите права преку Собранието на акционери. Правата и начинот на работење на Собранието на акционери е утврден во Законот за трговските друштва, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Друштвото и Кодексот за добро корпоративно управување.

Во период 01.01.-31.12.2023 година е одржана 1 (една) седница на Собранието на акционери и донесени се следните одлуки: Одлука за усвојување на Извештајот на ревизорот и финансиските извештаи на Триглав пензиско друштво АД Скопје за период до 31.12.2022 година; Одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на Триглав пензиско друштво АД Скопје за 2022 година; Одлука за усвојување на Годишната сметка на Триглав пензиско друштво АД Скопје за 2022 година; Одлука за покрите на загуба на Триглав пензиско друштво АД Скопје за 2022 година; Одлука за усвојување на Годишниот извештај за работењето на внатрешната ревизија на Триглав пензиско друштво АД Скопје за 2022 година; Одлука за одобрување на работата и водењето на работењето на Друштвото од страна на членовите на Надзорниот одбор и членовите на Управниот одбор за 2022 година; Одлука за назначување на Друштво за ревизија на финансиските извештаи на Триглав пензиско друштво АД, Скопје и на финансиските извештаи на пензиските фондови под управување на Друштвото, за 2023 година; Одлука за зголемување на основната главнина со издавање на обични акции со право на глас од III (трета) емисија по пат на приватна понуда.

2.2 Надзорен одбор

Членовите на Надзорниот одбор ги избира Собранието на акционери на Друштвото.

Надзорниот одбор на Друштвото ја има водечката улога во рамките на системот на корпоративното управување, ги дефинира мисијата, визијата и целите на Друштвото, ги застапува интересите на Друштвото, обезбедувајќи заштита на акционерот.

Надзорниот одбор на Друштвото брои четири членови со мандат на членовите од четири години, од кои еден е независен член во следниот состав:

- Г-дин Алјоша Уршич, Претседател на Надзорниот одбор, дипломиран економист;
- Г-дин Блаж Кметец, член на Надзорниот одбор, дипломиран економист;
- Г-дин Рок Пивк, член на Надзорниот одбор, дипломиран економист и
- Г-дин Мирослав Вујиќ, независен член на Надзорниот одбор, адвокат.

Составот на Надзорниот одбор обезбедува дека неговите членови имаат колективно и индивидуално знаење, способности и стручно искуство, интегритет и репутација согласно законските барања и потребите на Друштвото.

Во периодот за којшто се однесува извештајот се одржаа 7 (седум) седници на Надзорниот одбор, од кои 2 (две) беа коресподентски. Надзорниот одбор разгледа и решаваше за значајни прашања

од областа на работењето на Друштвото и за други прашања од тековен карактер, а кои спаѓаат во негова надлежност.

Меѓу поважните прашања кои беа дискутирани се: Планот за работење на Друштвото за периодот 2024-2027 година; разгледување на годишните и периодичните финансиските извештаи на Друштвото и Триглав Фондовите; донесување на акти и измени на акти од делот на инвестирањето; донесување на акти и измени на акти за провизиите на агентите; донесување на акти поврзани со докапитализацијата на Друштвото и следење на управувањето со ризиците на фондовите и слични прашања.

2.3 Управен одбор

Управниот одбор на Друштво го претставува и застапува Друштвото и Триглав Фондовите и раководи со нивната работа, има најшироки овластувања во управувањето на Друштвото и Триглав Фондовите и дејствува во сите околности од име на Друштвото и Триглав Фондовите во рамките на предметот на работењето, освен за оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Управниот одбор е целосно одговорен за управувањето со пензиското друштво и пензиските фондови, за нивното застапување и во своето работење е обврзан да ги земе предвид интересите на акционерот, вработените и на сите заинтересирани субјекти.

Членовите на Управниот одбор рамноправно го претставуваат и застапуваат Друштвото и за својата работа се одговорни пред Надзорниот одбор.

Управниот одбор на Друштвото со мандат од четири години го сочинуваат:

- Г-дин Тихомир Петрески, претседател на Управниот одбор, магистер по бизнис администрација и
- Г-дин Маријан Николовски, член на Управниот одбор, магистер по економски науки.

Членовите на Управниот одбор поседуваат професионално искуство, интегритет и репутација во интерес на нивните раководни и стратешки одговорности.

Во периодот за којшто се однесува Извештајот се одржаа 24 (дваесет и четири) седници на Управниот одбор, на кои беа разгледани значајни прашања од работењето на Друштвото и Триглав Фондовите и се усвоија голем број на акти од сите области на работењето на Друштвото; разгледување на извештаи за: ризици, усогласеност на работењето и актуарски извештаи; одлучување по набавки согласно утврдените лимити и слични прашања.

Во продолжение се презентирани примањата на членовите на органите на управување исплатени од страна на Друштвото во деловната 2023 година.

Во илјади МКД	31.дек.23 (1)	31.дек.22 (2)	Индекс (1)/(2)
Надзорен одбор			
Паушал	768	776	99
Надоместоци на плата	-	-	-
Бонус	-	-	-
Осигурувања	-	-	-
Други надоместоци	103	-	-
Вкупно	871	776	112
Управен одбор			
Плата	6.300	5.863	107
Бонус	496	254	195
Други надоместоци	303	52	583
Вкупно	7.099	6.169	115

2.4 Инвестициски одбор

Инвестицискиот одбор е советодавно и стручно тело на Управниот одбор кое врз основа на движењата и состојбите на финансиските пазари и анализа на финансиските инструменти му дава предлози на Управниот одбор за инвестирање на средствата на Триглав Фондовите.

Членовите на Одборот се лица кои се непосредно вклучени во процесот на инвестирање, лица задолжени за управување со ризиците на пензиските фондови и лица задолжени за следење на усогласеноста на инвестициите со регулативата и интерно поставените ограничувања.

Членови на Инвестицискиот одбор во текот на деловната година беа:

- Ирис Андријевиќ, директор на Секторот за инвестиции – претседател;
- Цветанчо Димовски, директор на Секторот за сметководство и финансии на фондови – заменик претседател;
- Тихомир Петрески, претседател на Управен одбор - член;
- Маријан Николовски, член на Управен одбор - член;
- Арне Ѓоргов, стручен соработник за надзор и анализа (middle office) - член и
- Перо Цуцулов, раководител на служба за управување со ризици на фондови – член.

Составот на Одборот вклучува лиценциран CFA (Chartered Financial Analyst) аналитичар и двајца инвестициони советници, со положен стручен испит пред Комисијата за хартии од вредност. Одборот работи согласно Деловник за работа на Инвестицискиот одбор на Триглав пензиско друштво АД Скопје.

Инвестицискиот одбор одржа вкупно тринаесет (13) седници во текот на 2023 година.

Друштвото ги инвестира средствата на членовите на Триглав Фондовите во согласност со строго дефинирани правила и принципи и супервизија вршена од страна на МАПАС.

Мисијата на Друштвото е да обезбеди највисока стапка на принос, конзистентна со обврските и ликвидносните потреби на Триглав Фондовите и во согласност со прифатливото ниво на ризик. Инвестирањето на средствата на фондот е во насока на остварување на стабилна долгорочна стапка на принос и зачувување на реалната вредност на инвестираните средства.

Друштвото врши проценка на средствата на Триглав Фондовите за секој календарски ден и ги пресметува нето средствата, вредноста на сметководствената единица на Триглав Фондовите и бројот на сметководствени единици и за истото го известува чуварот на имот, а по добивањето на потврдата од чуварот на имот за усогласеноста на пресметките, Друштвото го известува и МАПАС.

Чуварот на имот ги чува средствата на фондовите одвоено од средствата на Друштвото.

Друштвото ги носи одлуките поврзани со инвестициските активности на Триглав Фондовите преку Управниот одбор на Друштвото. Спроведувањето на донесените одлуки се врши од страна на Секторот за инвестиции.

2.5 Организациска структура

Моделот на управување и работење на Друштвото се заснова на човечките ресурси кои ги поседуваат потребните вештини, професионално искуство и корпоративна култура и кои можат преку секојдневното извршување на работните задачи да одговорат на предизвиците на работењето на Друштвото и Триглав Фондовите и да ја исполнат својата фидуцијарна должност.

Триглав пензиско друштво АД Скопје има квалификуван кадар од областа на пензиското осигурување, инвестициското советување, финансиската анализа, правото и економијата, кој се стреми за исполнување на стратешките цели во работењето на Друштвото, заштитата на интересите на членството, повисока стапка на принос на инвестираните средства во однос на конкуренцијата и нудење на подобар квалитет на услугите за пензиско осигурување, воопшто.

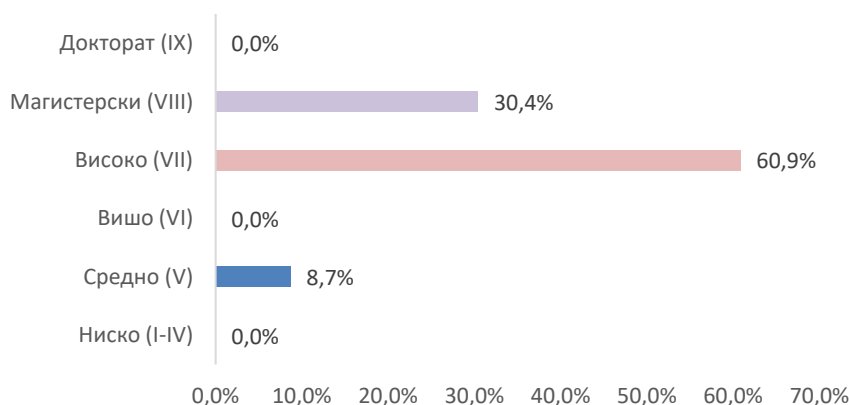
Друштвото континуирано вложува во развојната кариера на вработените и нивното наградување.

Друштвото обезбедува родова еднаквост и инклузивност на сите нивоа, со што 60% од вработените во Друштвото се припаднички на женскиот пол. Било каков дисбаланс на одредено ниво, вклучително и во органите на Друштвото се должи на објективни услови, како постојниот кадар, достапни кандидати за работните места, итн.

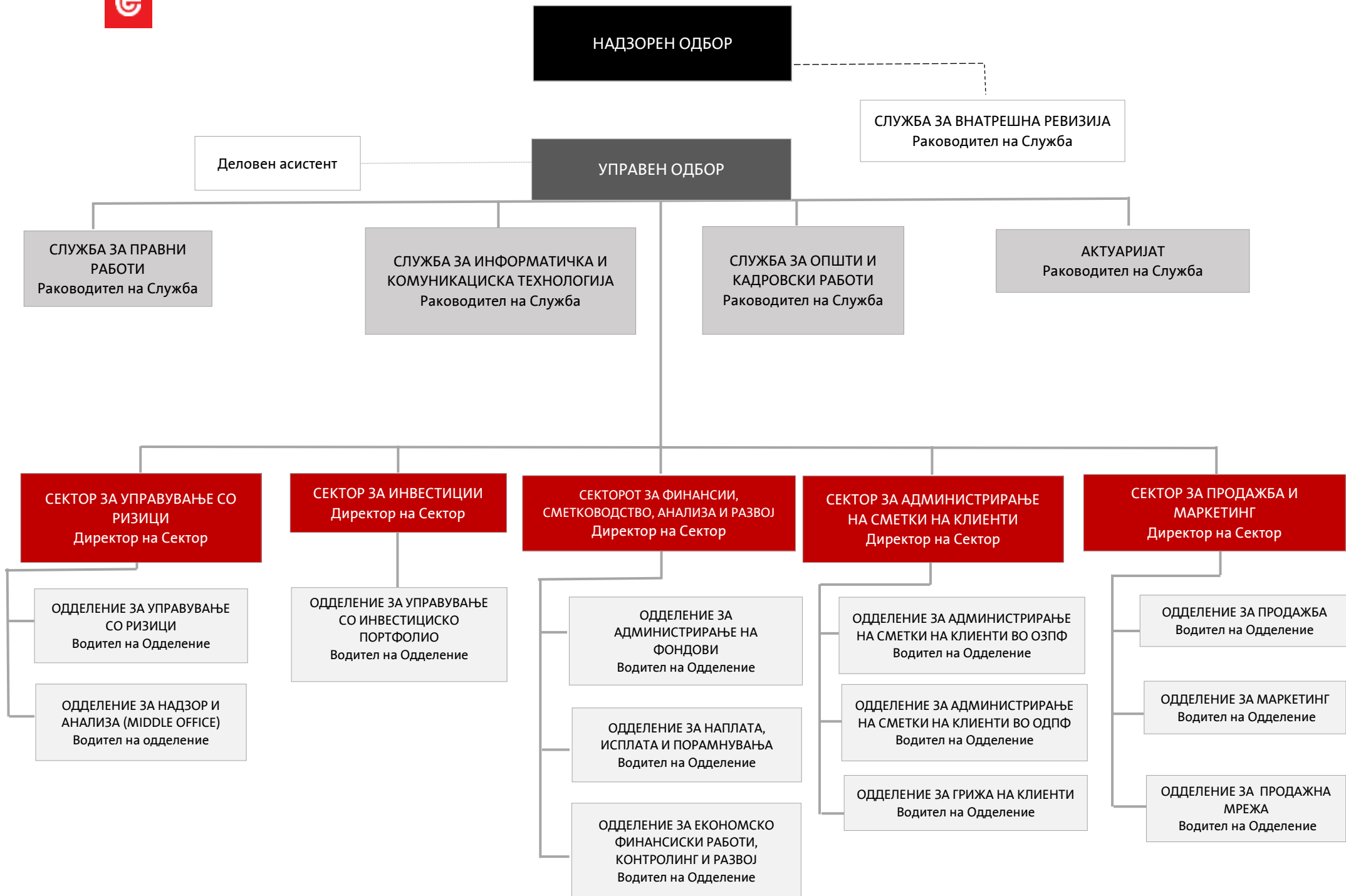
Структурата на вработените по организациски единици на Друштвото и по степен на образование е како што следи:

	31 декември 2023 (1)	31 декември 2022 (2)	Разлика (1) - (2)
Структура по сектори			
Управен одбор	2	2	-
Деловен асистент	1	1	-
Продажба и маркетинг	5	6	(1)
Финансии и сметководство на фондови	3	2	1
Администрирање сметки на клиенти	1	2	(1)
Економско – финансиски работи	2	2	-
Правни работи	1	1	-
Инвестиции (front office)	3	2	1
Внатрешна ревизија	1	1	-
Актуаријат	1	1	-
Информатичка технологија	1	1	-
Надзор и анализа (middle office)	2	1	1
Вкупно	23	22	1
Структура по тип на работно време			
На полно работно време	21	20	1
На скратено работно време	2	2	-
Вкупно	23	22	1

Структура на вработени по степен на образование

За ефикасно и квалитетно извршување на стручните, административните и останати оперативни работни задачи во Друштвото се организирани соодветни организациони облици:

3 Деловно окружување

3.1 Општо деловно окружување и влијание на околината врз работењето на Друштвото

3.1.1 Економски аспект

Домашната економска активност е во согласност со проекциите и очекувањата за забавување на растот како последица на енергетската криза, ограничувањата на понудата и зголемување на трошоците за живот.

Согласно последните расположливи податоци, бруто домашниот производ порасна за 1,5% во првиот, 1,1% во вториот и 1,2% во третиот квартал од 2023 година. Иако, очекувањата на Министерството за финансии се дека 2023 ќе заврши со стапка на раст од 2,3%, истото е тешко остварлива.

Финалната потрошувачка на домаќинствата, вклучително и непрофитните институции кои им служат на домаќинствата, на крајот на третиот квартал 2023 година номинално се зголеми за 9,1%, а нејзиното учество во структурата на бруто домашниот производ изнесува 72,9%. Во истиот период, извозот на стоки и услуги номинално е намален за 2,7%, а увозот на стоки и услуги номинално е намален за 9,1%.

Стапката на невработеност во третиот квартал од 2023 година изнесува околу 13%, додека стапката на вработеност е на ниво од 45,7%. Сегашната проекција на Министерството за финансии на Р.С. Македонија за 2023 година е одржување на невработеноста под 13%.

	2018	2019	2020	2021	2022	Q3,2023*	Проекција 2023	Проекција 2024
БДП (раст)	2,9%	3,9%	(4,7%)	3,9%	2,2%	1,3%	2,3%	3,4%
Инфлација	1,5%	0,8%	1,2%	3,2%	14,2%	9,9%	9,5%	3,5-4%
Невработеност	20,7%	17,3%	16,4%	15,7%	14,4%	13%	12,8%	11,9%

Извор: Министерство за финансии на Р. С. Македонија; Народна банка на Р.С. Македонија.

* Проценети податоци

а) Инфлација и каматни стапки

Првичната оценка на Народната банка за 2023 година година е 9,5% (од 3,5%-4% за 2024 година). Согласно статистичките податоци, во 2022 година и 2023 година е забележан најголем раст на цените на основните производи.

По долгиот период на ниски каматни стапки на државните обврзници, во текот на 2022 година истите значително пораснаа како резултат на монетарното затегање. Приносите на должничките инструменти на крајот од 2023 се движеа од 4,25% за 12 месечни државни обврзници, до 6,15% за 15 годишни државни обврзници без девизна клаузула.

Државни обврзници без девизна клаузула

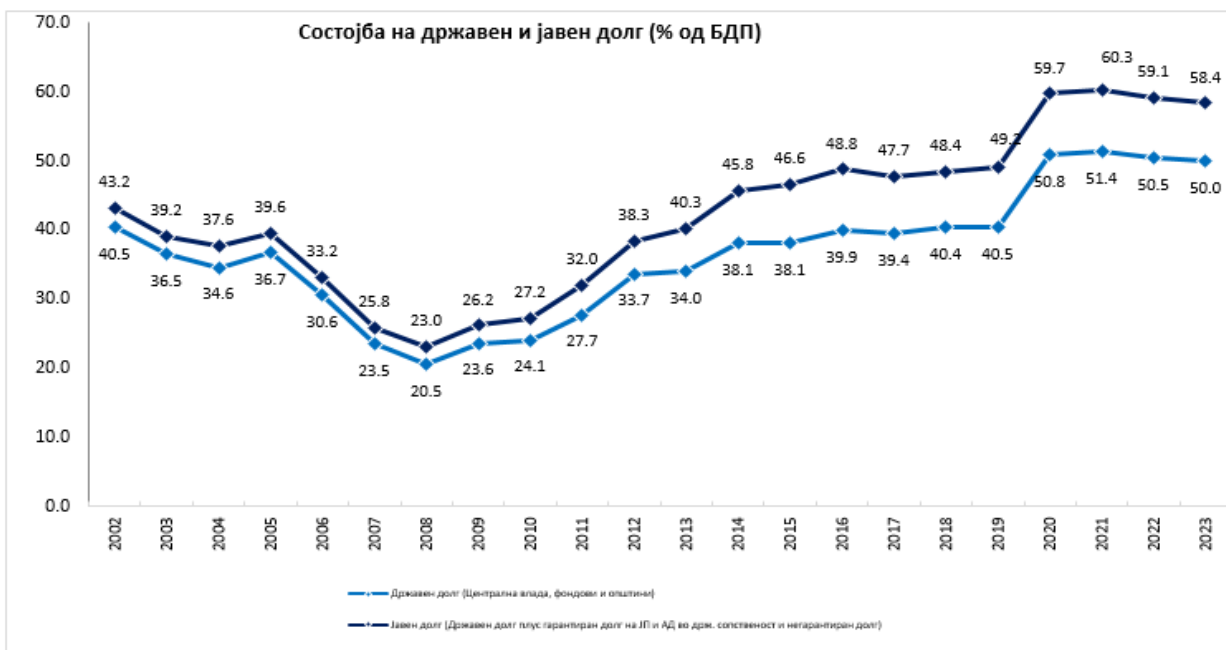
Државни обврзници со ЕУР валутна клаузула

Рочност	12М	2Г	3Г	5Г	10Г	15Г	12М	2Г	3Г	5Г	10Г	15Г	30Г
2016	2,60%	2,80%	/	/	3,90%	/	1,75%	2,00%	/	2,50%	/	3,80%	/
2017	1,85%	2,10%	2,35%	/	/	/	0,90%	0,90%	/	/	/	2,90%	4,50%
2018	0,90%	1,30%	1,50%	2,00%	/	3,40%	3,00%	2,00%	/	2,70%	4,5%	/	/
2019	0,60%	/	/	1,50%	/	3,00%	0,50%	/	/	1,30%	/	2,45%	4,10%
2020	0,40%	0,90%	1,30%	/	2,00%	2,50%	/	0,60%	1,00%	/	1,50%	2,20%	4,10%
2021	0,50%	0,60%	1,30%	1,20%	/	2,50%	/	/	/	/	/	2,20%	/
2022	3,50%	/	/	/	/	5,40%	/	/	/	/	/	5,15%	/
2023	4,25%	5,00%	/	/	/	6,15%	/	/	/	/	/	5,90%	/

б) Јавен долг

Според општо прифатената методологија, Р.С. Македонија спаѓа во групата на средно задолжени земји. Во текот на изминатите години, буџетскиот дефицит постојано се намалуваше се до 2020 година кога нагло порасна на 8,1% од БДП како резултат на Ковид 19 кризата.

На крајот од 2023 година, јавниот долг изнесува 58,4% од БДП, што е пад од 0,7 п.п во однос на 2022 година. Според ревидираната Стратегија за управување со јавниот долг, на среден рок, односно до 2028 година, јавниот долг ќе се стабилизира и ќе се намали на 54,6%, додека државниот долг ќе се намали на 48,6%.

Извор: Министерство за финансии

3.1.2 Социјален аспект

Според последните податоци, во Македонија живеат 1.836.643 жители, кои се различни по својата етничка, верска и културна припадност. Македонците претставуваат мнозинство во земјава со 58,4% од вкупното население, потоа Албанците со 24,3%, Турците со 3,9% и Ромите со 2,5%. Просечниот годишен раст на населението во земјата во втората половина на 20 век постојано се намалува, од 26,3 промили во 1948 година на 1,3 промили во 2015 година. Ваквите податоци ја сместуваат Македонија меѓу земјите со низок раст на населението, како и повеќето земји во Европа.

Жителите на возраст од 65 години и постари претставуваат 17,2% од вкупниот број на жители во земјата. Податоците покажуваат дека населението во државата е под влијание на процесот на демографско стареење, односно анализата на старосната структура покажува на еден тренд на намалување на младото население. Ваквите движења се многу интересни доколку се погледнат на ниво на општини, региони или националности.

Националност	ГОДИНА							%
	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2021	
Македонци	860.699	1.000.854	1.142.375	1.279.323	1.328.187	1.297.981	1.073.229	58,4
Албанци	162.524	183.108	279.871	377.208	441.987	509.083	446.245	24,3
Турци	203.938	131.481	108.552	86.591	77.080	77.959	70.961	3,9
Роми	20.462	20.606	24.505	43.125	52.103	53.879	46.433	2,5
Срби	35.112	42.728	46.465	44.468	42.775	35.939	23.847	1,3
Власи	8.668	8.046	7.190	6.384	7.764	9.695	8.714	0,5
Босанци	-	-	-	-	-	17.018	16.042	0,9
Останати	13.111	19.180	38.350	72.037	84.086	20.993	17.990	1,0
Непознато	-	-	-	-	-	-	133.182	7,2
Вкупно	1.304.514	1.406.003	1.647.308	1.909.136	2.033.982	2.022.547	1.836.643	100

Македонија спаѓа во земјите со најнизок животен стандард во Европа. Куповната моќ на населението изнесува околу 37% од просекот на Европската Унија. Во исто време, приходот е крајно нееднакво дистрибуиран, односно разликите помеѓу најбогатото и најсиромашното население во државата, мерено преку индексот ГИНИ, се меѓу највисоките во Европа. Сепак во последните години забележан е извесен напредок, особено во поглед на бројот на сиромашното население. Имено, гледано преку индексот Лаекен, сиромашното население во Р. Македонија се намалило од 27,3% во 2010 година на 21,8% во 2020 година.

3.2 Пазар на пензиско осигурување

Македонскиот пензиски систем ја има следната структура:

- Осигурување врз основа на генерациска солидарност (прв столб),
- Задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (втор столб),
- Доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (трет столб).

Првиот столб претставува задолжително пензиско и инвалидско осигурување врз основа на генерациска солидарност (Фонд на ПИОСМ) и претставува осигурување организирано според принципот на тековно финансирање (pay-as-you-go), односно каде што сегашните осигуреници (вработените) плаќаат придонеси од кои се исплаќа пензија на сегашните пензионери.

Вториот столб претставува задолжително капитално финансирано пензиско осигурување

(задолжителни пензиски фондови) кое се темели врз основа на капитализација на средствата, на принцип на дефинирани придонеси.

Третиот столб претставува капитално финансирано пензиско осигурување врз основа на капитализација на средствата на принцип на дефинирани придонеси, но за разлика од вториот столб, се базира на доброволна основа.

3.2.1 Конкументско окружување

Капитално финансираното пензиско осигурување претставува втор сегмент по големина во финансискиот систем на Р.С. Македонија, по банкарскиот систем. Вкупниот број на членови во вториот столб достигна 593.023 членови, а средствата под управување изнесуваа 135.207 милиони денари, односно околу 2,2 милијарди евра. Во третиот столб членуваа 31.500 членови, чии средства достигнуаа 3.585 милиони денари, односно околу 58 милиони евра.

На пазарот на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување освен Триглав пензиско друштво АД Скопје, постојат уште две друштва за управување со пензиски фондови – КБ Прво пензиско друштво АД Скопје и Сава пензиско друштво АД Скопје.

Бројот на членови во Триглав пензиско друштво порасна од 43.676 на 56.491, со што пазарното учество достигна 10%, наспроти 8% во 2022 година. Во однос на средствата под управување исто така беше постигнат значителен раст од 5.408 милиони мкд на 8.788 милиони мкд.

Подолу е прикажана состојбата на пазарот во однос на членство и нето средства под управување во задолжителните пензиски фондови (прва табела) и доброволните пензиски фондови (втора табела):

	31.дек.23				31.дек.22			
	Вкупно членови	Удел на пазарот (членови)	Нето средства (мил.мкд)	Удел на пазарот (нето средства)	Вкупно членови	Удел на пазарот (членови)	Нето средства (мил.мкд)	Удел на пазарот (нето средства)
Сава пензиско друштво АД, Скопје	258.595	44%	59.552	44%	255.254	45%	50.715	45%
КБ прво пензиско друштво АД, Скопје	277.937	47%	66.866	49%	273.164	48%	57.419	51%
Триглав пензиско друштво АД, Скопје	56.491	10%	8.788	6%	43.676	8%	5.408	5%
Вкупно	593.023	100%	135.207	100%	572.094	100%	113.542	100%

	31.дек.23				31.дек.22			
	Вкупно членови	Удел на пазарот (членови)	Нето средства (мил.мкд)	Удел на пазарот (нето средства)	Вкупно членови	Удел на пазарот (членови)	Нето средства (мил.мкд)	Удел на пазарот (нето средства)
Сава пензиско друштво АД, Скопје	13.910	44%	1.764	49%	13.014	44%	1.490	49%
КБ прво пензиско друштво АД, Скопје	16.989	54%	1.738	48%	16.222	55%	1.530	50%
Триглав пензиско друштво АД, Скопје	172	1%	11	0%	174	1%	9	0%
ВФП пензиско друштво АД, Скопје	429	1%	72	2%	92	0%	23	1%
Вкупно	31.500	100%	3.585	100%	29.502	100%	3.052	100%

4 Примена на Кодексот за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување на Друштвото е подготвен во согласност со важечките прописи како и стандардите за корпоративно управување на Групацијата Триглав и е усвоен од страна на Собранието на акционери на Друштвото. Кодексот како збир на правила со кои се уредуваат начинот, постапките и процесите преку кои Управниот одбор, Надзорниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштвото, донесуваат одлуки во врска со управувањето на Друштвото и Триглав фондовите и начинот како се следи имплементацијата на тие одлуки ги спроведуваат сите засегнати лица.

Целта на доброто корпоративно управување е поддршка и унапредување на деловниот интерес и репутацијата на Друштвото на долг рок во корист на членовите на Триглав Фондовите, акционерот, вработените и сите засегнати страни преку: обезбедување одговорност и транспарентност во работењето на Друштвото, развивање на однос на доверба со членовите на Триглав Фондовите, подобрување на ефикасноста и ефективноста во работењето и намалување на ризиците во работењето на Друштво и Триглав Фондовите.

4.1 Начин на исполнување на фидуцијарната должност

Во периодот за којшто се однесува извештајот Друштвото успешно ја исполнуваше својата фидуцијарна должност со поставување на организациона структура, во која е вграден систем на добро корпоративно управување, со ангажирање на професионални, компетентни, високостручни кадри во сите области и промовирање на високи етички и морални стандарди во работењето.

Фидуцијарната должност во Друштво се спроведува со примена на високи стандарди на етика и интегритет и без судир на интереси и обезбедува нејзина примена од страна на секој вработен и работно ангажирано лице во Друштвото.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштво согласно својата фидуцијарна должност работеа единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираниите членови на Триглав Фондовите.

5 Податоци за перформансите на Триглав фондовите

5.1 Членство

Почетокот на работењето во Април 2019 година ги донесе и првите членови во Триглав отворен задолжителен пензиски фонд – Скопје (во натамошниот текст Триглав ОЗПФ). До крајот на 2023 година, Триглав Фондовите забележаа раст на членството до 56.663 членови, од кои 56.491 во рамки на Триглав ОЗПФ и 172 во рамки на Триглав доброволниот пензиски фонд (во натамошниот текст: Триглав ОДПФ).

	31 Декември 2023 (1)	31 Декември 2022 (2)	Индекс (1)/(2)
Задолжителен фонд			
Привремено доделени ¹	4.690	4.385	107
Трајно доделени	26.441	21.492	123
Со потпишан договор	25.361	17.800	142
Преземени/ поништени	(3.309)	(1.063)	311
Доброволен фонд			
Со доброволна индивидуална сметка	103	82	126
Во пензиска шема	69	76	91
Вкупно членство	56.663	43.835	129

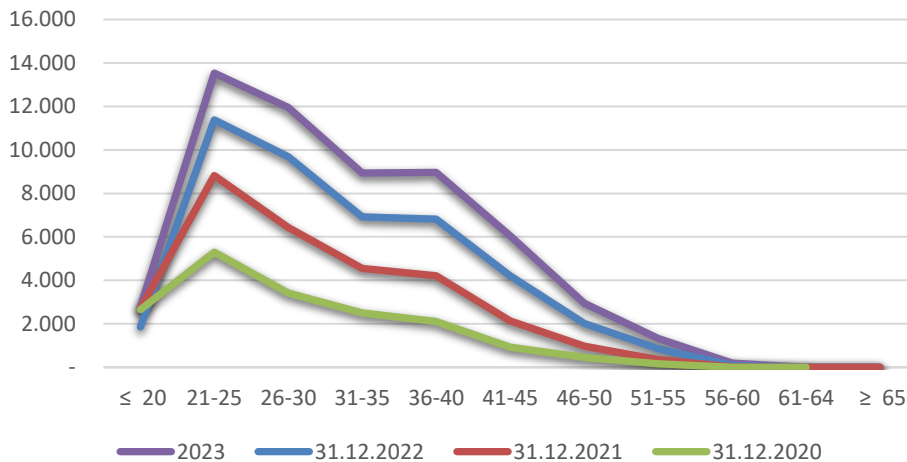
Просечниот прилив на нови членови во 2023 изнесуваше 1.069 нови членови месечно. Просечната заштеда изнесува 155.565 денари по член, што е одраз на структурата на членство која е доминантно нововработени лица чиј што период на акумулација на средства штотуку започнува.

Години на старост/возраст	31 дек 2023 (1)	31 дек 2022 (2)	Индекс (1)/(2)
≤ 20	2.773	1.852	150
21-25	13.534	11.380	119
26-30	11.960	9.683	124
31-35	8.935	6.922	129
36-40	8.959	6.817	131
41-45	6.044	4.214	143
46-50	2.936	2.021	145
51-55	1.328	850	156
56-60	192	93	206
> 60	2	3	67
Вкупно членство по старосна структура	56.663	43.835	129

¹ привремено распределени членови се оние членови кај кои во моментот на известување сеуште не е изминат периодот од 3 месеци по првиот ден на вработувањето во кој имаат право на слободен избор на задолжителен пензиски фонд.

Старосна структура на членство

5.2 Средства под управување

Триглав задолжителен пензиски фонд

Во текот на 2023 година, нето вредноста на фондот порасна за 3.380,2 милиони денари, односно околу 54,96 милиони евра и на ден 31.12.2023 година изнесува 8.788,0 милиони денари, односно околу 142,89 милиони евра. Во овој период вредноста на сметководствената единица бележи раст од 6,95% и на последниот ден од годината изнесува 116,4638 денари. Во периодот од 30.06.2019 до 31.12.2023 година приносот на фондот во номинален износ сведен на годишно ниво изнесува 3,40%. За истиот период, приносот на фондот во реален износ сведен на годишно ниво е -2,76%.

Портфолиото на задолжителниот фонд се состои од вложувања во инструменти на домашниот пазар и вложувања во инструменти на странските пазари. Најголем дел од вложувањата се во домашни државни хартии од вредност кои процентуално учествуваат со 67,7% од вкупните средствата на фондот. Процентуалното учество на средствата на фондот во странски сопственички хартии од вредност изнесува 28,5%.

График: Структура на портфолиото на Триглав ОЗПФ по групи на инструменти

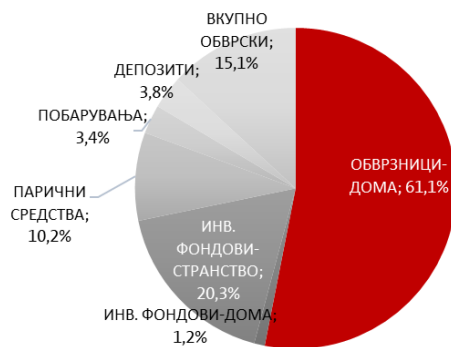
Триглав доброволен пензиски фонд

Во текот на 2023 година, нето вредноста на фондот порасна за 2,10 милиони денари и на ден 31.12.2023 година изнесува 10,65 милиони денари. Во овој период вредноста на сметководствената единица бележи раст за 6,37% и на последниот ден од годината изнесува 108,4427 МКД. Во периодот од 30.06.2021 до 31.12.2023 година приносот на фондот во номинален износ сведен на годишно ниво изнесува 3,01%. За истиот период, приносот на фондот во реален износ сведен на годишно ниво е -6,16%

Портфолиото на доброволниот фонд се состои од вложувања во инструменти на домашниот и странските пазари, при што најголемо процентуално учество во портфолиото има вложувањето во домашни државни хартии од вредност со 61,1% од вкупните средства на фондот. Процентуалното учество на средствата на фондот во странски сопственички хартии од вредност изнесува 20,3%.

График: Структура на портфолиото на Триглав ОДПФ по групи на инструменти

Структура на портфолиото 31.12.2023- одпф

5.3 Принос и надоместоци

Остварениот номинален принос и остварениот реален принос на Триглав ОЗПФ сведен на годишно ниво заклучно со 31.12.2023 година изнесуваат:

	Втор столб (задолжителен фонд)	
	Принос во номинален износ (1)	Принос во реален износ (2)
Сава пензиско друштво АД, Скопје	8,11%	4,33%
КБ прво пензиско друштво АД, Скопје	7,27%	3,53%
Триглав пензиско друштво АД, Скопје	6,95%	3,22%
Просечен принос	6,57%	2,85%

Извор: Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - МАПАС

Реалниот принос се добива од номиналниот принос, коригиран за промената на нивото на трошоците на живот во пресметковниот период. Приносот на индивидуалната сметка е променлив и зависи од приносот на Триглав ОЗПФ и од надоместоците наплатени од Друштвото за управување со Триглав ОЗПФ.

	Втор столб (задолжителен фонд) (1)	Трет столб (доброволен фонд) (2)
Надоместок од придонеси	1,9%	2,9%
Месечен надоместок од вредноста на нето средствата	0,03%	0,075%
Надоместок за премин		
Број на денови < 720	15 евра	/
Број на денови < 360	/	10 евра
Број на денови > 720	0	/
Број на денови > 360	/	0
Банка чувар на имот	0,038%	0,050%
Фонд за пензиско и инвалидско осигурување	0,1%	/
Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување	0,7%	0,7%

*Извор: Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - МАПАС

5.4 Структура на финансиски средства

Финансиските средства на 31 декември 2023 година изнесуваат 223,3 милиони денари, односно се повисоки за 49% во однос на минатата година. Повисокиот износ генерално е резултат на искористување на паричните средства од докапитализација од матичното друштво во износ од 1 милион евра.

Политиката на вложувања во Друштвото се карактеризира со конзервативен пристап насочен кон одржување на стабилноста и долгорочниот раст. Инвестициските стратегии даваат приоритет на зачувувањето на капиталот и минимизирање на изложеноста на дополнителни финансиски ризици. Фокусирајќи се на инвестиции со фиксни приноси и добри кредитни рејтинзи, Друштвото ги заштитува средствата на акционерите и во исто време обезбедува одржливост на финансиските перформанси.

Во структурата на вкупните финансиски средства најголемо учество остваруваат депозитите со 47% (2022: 70%) потоа следат државните записи со учество од 37% (2022: 13%), додека вложувањата во државни обврзници изнесува 17% (2022: 17%).

Во илјади МКД	31 декември 2023 (1)	31 декември 2022 (2)	Индекс (1)/(2)	Структура
Депозити во банки и останати	101.787	104.804	97	46,9%
Државни обврзници - (AFS)	38.490	26.080	148	17,2%
Државни записи - (AFS)	83.037	19.327	430	37,2%
Вкупно	223.314	150.212	149	100%

*Во позицијата „Депозити“ вклучени се и паричните еквиваленти – депозити по видување

Државните записи и обврзници се издадени од Р.С. Македонија и имаат оригинален рок на доспевање од 1 до 30 години, со каматни стапки кои се движат од 2,55% до 6,15%. Друштвото има орочено четири депозити, од кои три се со оригинална рочност од 2 години и каматни стапки од 2,6% до 3,2%, додека депозитот по видување носи каматна стапка од 2,5%.

6 Податоци за финансиската позиција и финансискиот резултат на Друштвото

6.1 Извештај за сеопфатна добивка

Во илјади МКД	31 декември 2023 (1)	31 декември 2022 (2)	Индекс (1)/(2)
Приходи од управување со фондот	49.258	29.875	165
1. Приходи од надоместок од придонеси	23.320	15.205	153
2. Приходи од надоместок за управување	25.814	14.639	176
3. Приходи од надоместок за премин	124	31	400
Расходи од управување со фондот	33.008	25.990	127
1. Расходи за МАПАС	8.581	6.066	141
2. Расходи за чуварот на имот	2.772	1.689	164
3. Расходи за Фондот на ПИОМ (% од уплатени придонеси)	1.154	757	152
4. Трошоци за трансакции	-	-	-
5. Трошоци за маркетинг	4.747	4.841	98
6. Трошоци за агенти	14.492	11.312	128
7. Останати трошоци за управување со фондот	1.263	1.324	95
Останати приходи на друштвото	1.114	400	279
Расходи од управување со друштвата	49.722	46.579	107
1. Трошоци за сировини и други материјали	912	1.081	84
2. Трошоци за услуги	13.296	12.926	103
3. Плати и надоместоци на плата и останати трошоци на	27.854	22.605	123
4. Амортизација и вредносно усогласување	3.413	3.366	101
5. Резервирања за трошоци и ризици	(1.177)	772	/
6. Останати трошоци од работењето	5.425	5.830	93
Финансиски приходи	5.894	1.678	351
Финансиски расходи	0	5	
Резултат од работење пред оданочување	(26.465)	(40.621)	65
Данок на добивка	-	-	-
Нето резултат од работење	(26.465)	(40.621)	65

Согласно планот за годината, Друштвото оствари загуба од работењето во износ од 26.465 илјади денари.

Друштвото генерираше приходи од управување со фондови во износ од 49.258 илјади денари. Најголем дел од приходите (23.320 илјади денари) се генерирани од надоместок од придонеси кој се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот. Во 2023 година овој надомест изнесуваше 1,90% од бруто уплатениот придонес (2022: 2,00%). Поголемиот приход од надоместокот од придонеси е резултат на зголемување на бројот на членови и подобар квалитет на членството (пренесените пензиски заштеди во Триглав ОЗПФ), во однос на пазарниот просек.

Надоместокот од управување со средствата на фондовите изнесуваше 25.814 илјади денари, а се пресметува дневно како процент од вредноста на нето средствата на определениот фонд. Во 2023 година овој надоместок изнесуваше 0,03% месечно, односно 0,36% годишно (2022: 0,36%). Зголемувањето е резултат на растот на средствата под управување поради повисоки уплати на членовите, приливите врз основа на преземени членови и повратот на вложените средства.

Значајна ставка на приходната страна се и финансиските приходи кои беа остварени како резултат на соодветно инвестирање на расположливите средства на Друштвото во депозити и обврзници. Вкупниот износ на генерирани камати од оваа активност е 5.894 илјади денари (2022: 1.678 илјади денари). Општиот раст на каматните стапки на пазарите, како и поголемиот обем на финансиски

средства обезбедени од докапитализацијата на Друштвото, беа главни генератори за повисокиот приход од финансиски вложувања.

Останатите приходи изнесуваат 1.114 илјади денари и истите се повисоки од минатата година за 179%. Растот е резултат на дополнителен приход од интелектуални услуги кои Друштвото ги обезбедуваше за поврзано друштво.

Расходната ставка е поделена на две целини, односно расходи од управување со фондови каде се презентираат расходите кои директно се поврзуваат со управувањето со фондовите и расходи од управување со друштвото.

Под расходи од управување со фондови се претставени следните ставки:

Расходи за МАПАС – 8.581 илјади денари – се пресметува како надоместок од секој уплатен придонес во фондот. Во 2023 година надоместокот изнесуваше 0,7% (2022: 0,8%) од бруто уплатениот придонес. Овој расход е директно поврзан со приходите од надоместок од придонеси.

Расходи за чувар на имот – 2.772 илјади денари – се пресметува и наплатува од банката чувар како процент од вредноста на нето средствата на фондот согласно договорот за банка чувар.

Расходи за фондот на ПИОСМ – 1.154 илјади денари – се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот. Во 2023 година овој надомест изнесуваше 0,1% (2022: 0,1%) од бруто уплатениот придонес. Овој расход е директно поврзан со приходите од надоместок од придонеси.

Трошоци за маркетинг – 4.747 илјади денари – се однесува на трошоци за маркетинг на фондови. Тука се вклучува и трошокот за заедничките кампањи на пензискиот систем. Во однос на минатата година, износот е минимално намален (индекс од 98)

Трошоци за агенти – 14.492 илјади денари – тука се претставени трошоците кои друштвото ги исплатило по основ на провизии за агенти за потпишани договори за членство во фондовите.

Останати трошоци од управување со фондови – 1.263 илјади денари – се однесува на останати трошоци кои можат директно да се поврзат со управувањето со фондови. Во најголем дел се однесува на трошок за одржување на ИТ системот на МАПАС.

Растот на расходите за управување со фондови од 27% во однос на 2022 целосно може да се препише на фактот што износот на средства под управување е значително зголемен во однос на минатата година (индекс од 163), а повеќето од расходите опишани погоре се во директен однос со средствата под управување.

Под расходи од управување со друштвото се претставени следните ставки:

Трошоци за вработените – 27.854 илјади денари – во најголем дел произлегуваат од плати за вработените во друштвото.

Трошоци за услуги – 13.296 илјади денари – ги вклучуваат сите услуги поврзани со работењето кои не се вклучени во ставката Расходи од управување со фондови. Тука се вклучени: наемнини, трошоци за софтвер, услуги за одржување и заштита, телекомуникациски услуги, надворешни услуги за изработка на добра и услуги и останати услуги. Истите се одржани на стабилно ниво во однос на минатата година (индекс од 103)

Амортизација и вредносно усогласување 3.413 илјади денари – амортизација на софтверска опрема во износ од 1.957 илјади денари и на материјални средства во износ од 1.456 илјади денари.

Останати трошоци од работењето – 5.425 илјади денари – ги вклучуваат сите останати трошоци од работењето на друштвото кои не се претходно наведени.

Резервирања за трошоци и ризици – ослободување од 1.177 илјади денари – се однесува на ослободување на претходно извршени резервации за неискористени одмори, идни јубилејни награди и отпремнини на вработените.

6.2 Извештај за финансиската состојба

Во илјади МКД	31 декември 2023 (1)	31 декември 2022 (2)	Индекс (1)/(2)	Структура 2023
СРЕДСТВА				
Нематеријални средства	12.550	11.723	107	5%
Материјални средства	2.732	3.861	71	1%
Долгорочни финансиски вложувања	43.490	93.730	46	18%
Парични средства и парични	29.672	70.535	42	12%
Побарувања	4.710	2.089	225	2%
Краткорочни финансиски средства	150.687	22.327	675	62%
Активни временски резервирања	895	785	114	0%
ВКУПНО АКТИВА	244.735	205.050	119	100%
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ				
Капитал	234.066	199.036	118	96%
Долгорочни резервирања	602	1.780	34	0%
Обврски кон добавувачи	2.445	1.921	127	1%
Обврски за даноци	381	231	165	0%
Обврски кон вработените	-	-	-	0%
Останати краткорочни обврски	1	216	0	0%
Пасивни временски разграничувања	7.238	1.867	388	3%
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ	244.735	205.050	119	100%

Билансната сума на Друштвото на 31 декември 2023 година изнесува 244.735 илјади МКД, и е за 19% поголема во однос на состојбата на ден 31 декември 2022 година.

Актива: Најголемо структурно учество во вкупниот имот на Друштвото остваруваат финансиските средства (долгорочни и краткорочни) со 80% и изнесуваат 194.177 илјади МКД (зголемени за 67% во однос на минатата година), како резултат на докапитализацијата од 1 милион евра од страна на матичното друштво.

По финансиските средства следат нематеријалните средства со учество со 5% и изнесуваат 12.550 илјади денари. Истите се зголемени во однос на минатата година поради дополнителни вложувања во основниот софтвер за работа.

Материјалниот имот во вкупната актива учествува со 1% и изнесува 2.732 илјади денари. Материјалниот имот главно се состои од компјутерска опрема, мебел и патнички возила, а намалувањето во однос на минатата година е резултат на редовната депрецијација.

Побарувањата имаат структурно учество од 2%, во износ од 4.710 илјади МКД. Побарувањата за 2023 година остваруваат раст во однос на претходната година за 125% како резултат на побарувањата од задолжителниот фонд по основ надоместоци за придонеси и управување со средства.

Парични средства и парични еквиваленти изнесуваат 29.672 илјади МКД и се значително намалени во однос на минатата година бидејќи истите се инвестираа во финансиски инструменти кои носат повисок каматен принос.

Заклучно со декември 2023 година, активните временски разграничувања се во износ од 895 илјади мкд и претставуваат 0,4% од вкупните средства. Истите се однесуваат на однапред платени трошоци по годишни договори.

Пасива: Вредноста на капиталот на ден 31 декември 2023 година изнесува 234.066 илјади МКД, или за 18% повеќе во однос на состојбата од 31 декември 2022 година. Причина за растот е докапитализацијата од страна на матичното друштво. Имено, во текот на годината беа издадени дополнителни 20.000 акции по номинална цена од 50 евра по акција, односно вкупно 1,00 милиони евра нова основна главнина. Структурното учество на капиталот во билансната сума на Друштвото за деловната 2023 година изнесува 96% (2022:97%).

Основачкиот (впишан капитал на Друштвото) според податоците од Централниот регистар изнесува 6.356.000 евра.

Од другите позиции во Пасивата, долгорочните резерви изнесуваат 602 илјади МКД и бележат пад од 66% поради намалените резерви за вработените за неискористени одмори, како и јубилејни награди. Обврските за даноци изнесуваат 381 илјади мкд и се зголемени за 65% во однос на 2022 поради повисоки обврски за ДДВ.

Пасивните временски разграничувања изнесуваат 7.238 илјади МКД и во структурата на вкупната пасива учествуваат со 3%. Пасивните временски разграничувања се однесуваат на прокнижување на аконтации за трошоци направени во 2023 година, а за кои сметководствени документи не беа пристигнати со датумот на затварање на сметките.

7 Управување со ризици

Управувањето со ризик е процес кој овозможува со одговорно работење да дојдеме до квалитетни сознанија со цел донесување правилни одлуки за постигнување на подобри резултати во работењето.

Основната одговорност за активно управување со ризиците од работењето ја носат одредени деловни подрачја кои се одговорни за воспоставување на соодветна и ефикасна внатрешна контрола и изведување на деловни активности во склад со одредени ограничувања/лимита и во согласност со утврдените стратешки цели.

Друштвото во континуитет ги идентификува, проценува и мери ризиците на кои се изложува во текот на своето работење. Политиката на управување со ризиците претставува планиран и систематизиран пристап на идентификација, процена и контрола на ризикот. Всушност, Друштвото во извештајниот период својата политика за контрола на ризикот ја насочува кон обезбедување и трајно одржување на степенот на изложеност на ризици на ниво кое нема да ги загрози неговите средства и работењето и кое ќе обезбеди соодветна заштита најпрво на интересите на членовите на Триглав Фондовите, а потоа и на акционерите и другите заинтересирани страни на друштвото во рамки на законите и подзаконските акти, како и интерните правилници и процедури.

Друштвото во текот на 2023 година продолжи со подобрување на системот за управување со ризици. Во текот на годината беа усвоени и ажурирани повеќе акти преку кои се подобрува пристапот и начинот на кој што се управува со ризиците на фондовите и друштвото. Со тоа се одржува и подобрува веќе воспоставениот сеопфатен систем за управување со ризици преку кој активно се следат изложеностите на Триглав Фондовите и на Друштвото кон ризиците со кои што се среќаваат во нивното работење. Со тоа се овозможува активно следење на состојбите на ризик како и преземање на соодветни мерки доколку настане ситуација која ја зголемува изложеноста на ризик со цел на заштита на средствата на Триглав Фондовите и на Друштвото.

8 Адекватност на капиталот

Согласно член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Друштвото е должно во секое време да го одржува износот на главнината од 2.800.000 евра (минимален износ на главнина) во денарска противвредност. Исто така Друштвото е должно во секое време да го одржува износот на сопствените средства во една половина од износот на законски потребното ниво на главнината. Дополнително, доколку дојде до зголемување на средствата на Триглав ОЗПФ и на Триглав ОДПФ, Друштвото е должно да го зголеми износот на главнина и истиот да го одржува.

Усогласеноста со законската регулатива се проверува на редовна база. На 31 декември 2023 година и 31 декември 2022 година состојбата е како што следи:

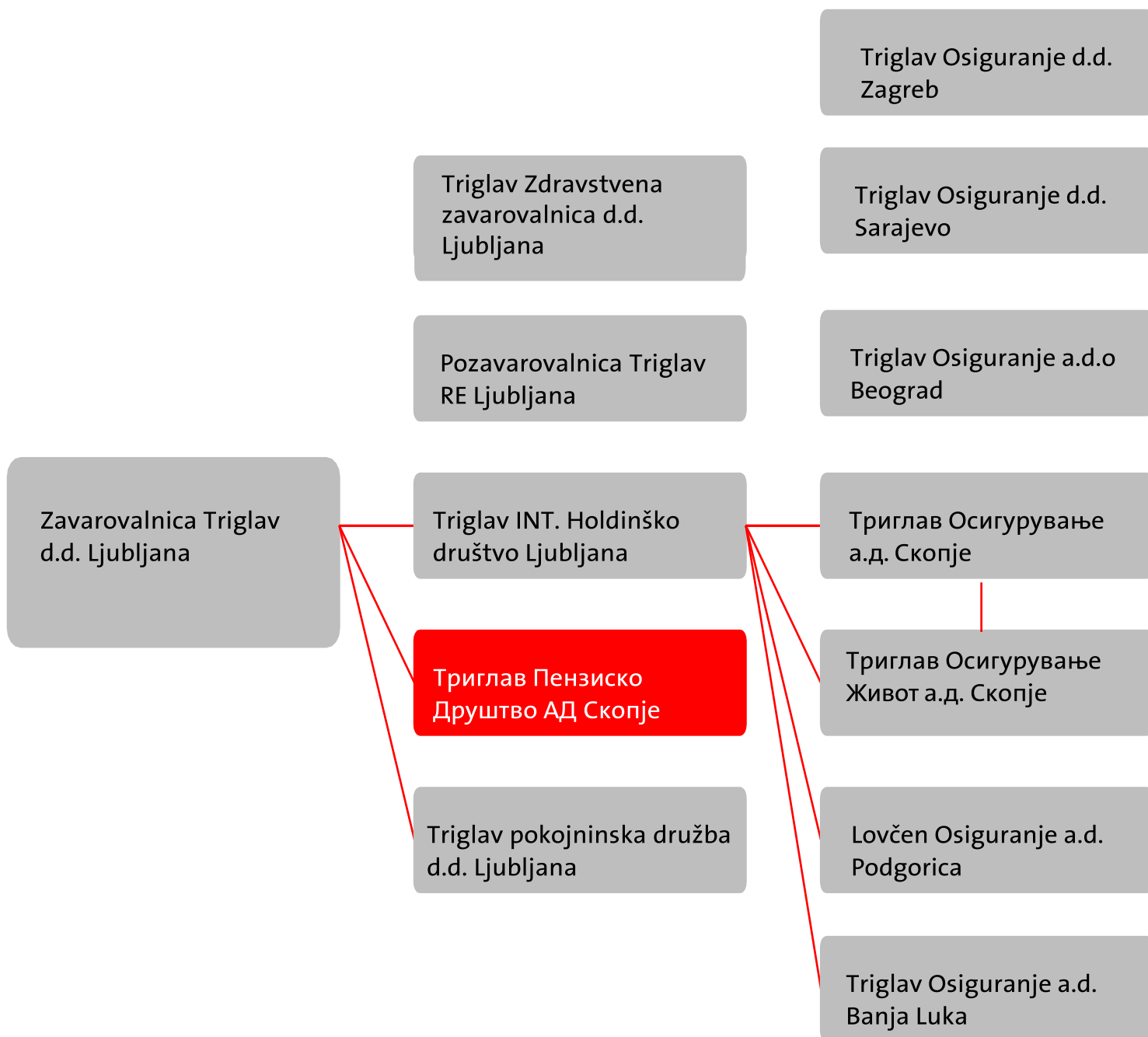
Во илјади МКД	31.12.2023 (1)	31.12.2022 (2)	Индекс (1)/(2)
Главнина	234.066	199.036	118
Основна главнина	390.861	329.366	119
Законски потребно ниво на главнина	172.186	55.344	311
Вишок/недостаток на главнина	61.880	143.692	43
Сооднос на главнина и законски потребна главнина	136%	360%	38
Сопствени средства	220.622	186.529	118
Законски потребно ниво на сопствени средства	86.093	55.344	156
Вишок/недостаток на сопствени средства	134.529	131.185	103
Сооднос на сопствени средства и потребно ниво на сопствени средства	256%	337%	76

9 Трансакции со поврзани лица

Триглав пензиско друштво АД Скопје е дел од Групацијата Триглав, која претставува водечка осигурително-финансиска групација во Словенија и Адриа регионот, како и една од водечките групации во Југоисточна Европа. Групацијата е присутна во шест држави и има околу 5.300 вработени. Основна дејност на Групацијата е осигурителното работење, а остварените приходи изнесуваат над 1,5 милијарда евра.

На 31 декември 2023 година, 100% од акциите на Триглав пензиско друштво се во сопственост на Заваровалница Триглав д.д. Љубљана, која е и матична холдинг компанија.

Подолу ги прикажуваме трансакции и салда со поврзаните страни на Триглав пензиско друштво.

Во илјади МКД	Матично друштво	Сестрински подружници		Вкупно
		Заваровалница Триглав	Триглав Живот Скопје	
31.дек.23				
Средства	-	393	-	393
Побарувања за надомест на трошоци и интелектуални	-	393	-	393
Обврски	-	-	66	66
Краткорочни обврски по основ на извршени услуги	-	-	66	66
Приходи	-	1.066	78	1.144
Надомест на штети под осигурување	-	-	78	78
Рефундација на трошоци	-	159	-	159
Интелектуални услуги	-	907	-	907
Расходи	-	807	1.086	1.893
Премии за осигурување	-	144	316	460
Интелектуални услуги	-	-	770	770
Рефундација на трошоци	-	663	-	663
Капитални трансакции	61.495	-	-	61.495

Во илјади МКД	Матично друштво	Сестрински подружници		Вкупно
		Заваровалница Триглав	Триглав Живот Скопје	
31.дек.22				
Средства	-	79	25	104
Побарувања за надомест на трошоци и интелектуални	-	79	25	104
Обврски	-	52	312	364
Краткорочни обврски по основ на извршени услуги	-	52	40	92
Пасивни временски разграничувања	-	-	272	272
Приходи	-	198	65	263
Надомест на штети под осигурување	-	-	65	65
Рефундација на трошоци	-	198	-	198
Расходи	-	776	734	1.510
Премии за осигурување	-	83	289	372
Интелектуални услуги	-	-	445	445
Рефундација на трошоци	-	693	-	693
Капитални трансакции	144.822	-	-	144.822

10 Продажна мрежа, развојни и маркетинг активности

Континуирано и непречено се спроведуваа маркетинг активностите во 2023 година, чија примарна цел е финансиска едукација на граѓаните за реформираниот пензиски систем и бенефитите од капиталното финансирано пензиско осигурување. Активностите беа реализирани преку остварување директен контакт со потенцијалните членови, организација на самостојни едукативни активности, како и заеднички кампањи со останатите учесници во системот.

Главната цел на активностите во доменот на продажба и маркетинг беше привлекување на нови членови во Триглав Фондовите, но истовремено и задржување на постојните членови преку активна грижа и оправдување на нивната доверба.

И во 2023 година продолжија активностите за експанзија на продажната мрежа на Друштвото, како и на едукација на постојните учесници во продажниот процес преку одржување на индивидуални и групни обуки, сè со цел обезбедување на подобра услуга и грижа за членовите. Во текот на годината, 46 нови агенти беа обучени и го положија испитот за агент организиран од страна на МАПАС. Бројот на лиценцирани агенти на Друштвото заклучно 31.12.2023 година достигна 264 агенти.

Маркетинг тимот континуирано вршеше ажурирање на службената интернет страница на Друштвото согласно законските обврски и адаптирање на потребите на клиентите. Интензивно се работеше на одржување на социјалните мрежи преку објави на низа актуелни содржини во насока на промовирање на Друштвото како бренд и значаен учесник во пензискиот систем.

Во 2024 година Друштвото ќе продолжи со активности во неколку паралелни процеси:

- Процес на продажбата – воспоставување на механизам за оптимизација на постојните ресурси со јасна и прецизно дефинирана контрола на мрежата на надворешни соработници и воспоставување на процес за развој на вработените на долг рок;
- Оптимално и структурирано управување со ресурсите на Деловен соработник за маркетинг, Стопанска банка АД Скопје, во насока на активностите за вршење на маркетинг на пензиските фондови под управување на Друштвото;
- Едукативен процес – континуирана и сестрана поддршка на продажниот тим преку подготовка на низа комуникациски алатки и активности, користејќи ги сите расположливи канали во насока на подобрување на перформансите на клучните ресурси;
- Поставување и надградба на интерен систем за контрола и следење на сите деловни процеси на Секторот, од функционален и квалитативен аспект, проследен со точно, навремено и прецизно известување кон сите релевантни чинители во системот на капитално финансираното пензиско осигурување.
- Имплементирање на иновативни дигитални алатки со цел поголема транспарентност и полесна комуникација со постојните, идните и потенцијалните членови, соработниците и продажната мрежа.

Супервизор на капитално финансирано пензиско осигурување е Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензискоосигурување (МАПАС)
(02) 3224 229, www.mapas.mk